

РЕШЕНИЕ

№ 90

гр. Варна, 30.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, II СЪСТАВ ТО, в публично заседание на седемнадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Цвета Павлова

Членове: Пламен Ат. Атанасов
Деница Добрева

при участието на секретаря Елена Ян. Петрова
като разгледа докладваното от Цвета Павлова Въззивно гражданско дело № 20233100501614 по описа за 2023 година
за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.259 и сл. от ГПК.

С решение № 1443/01.05.2023 год., постановено по гр.д. № 2177/2022 год., ВРС – 16-ти състав е осъдил „ДЖЕНЕРАЛИ ЗАСТРАХОВАНЕ“ АД, ЕИК 030269049, със седалище гр. София район р-н Оборище, бул.Княз Александър Дондуков 68 представлявано от Д.Х.Д. и Ж.М.Д. ДА ЗАПЛАТИ на Н. П. П., ЕГН *****, с адрес: гр*****, съдебен адресат: гр.Варна, ул.Неофит 24 Бозвели № 5, ет.2, офис 1, чрез адв. Й. А. от ВАК, сумата в размер на 3 407.53лв.,представляваща обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в увреждане на преден сам модул, модул управление на раздатъчна кутия и стартов акумулатор VARTA, причинени в резултат на настъпило застрахователно събитие по договор № 0312210146010709 от 27.04.2021г., за застраховка „Каско“, клауза „Пълно каско“ на лек автомобил марка „Мерцедес МЛ 320ЦДИ“, с рег. № *****, както и на законната лихва от датата на исковата молба-22.02.2022год. до окончателното изплащане на

сумата, на осн. чл.405,ал.1 от КЗ, както и за разноски.

Недоволен от горното е останал ответника, който обжалва решението с доводите за неговата неправилност и необоснованост, както и постановяване в нарушение на съдопроизводствените правила. Конкретните оплаквания са свързани с извода на първостепенния съд за наличието на покрит застрахователен риск по отношение на настъпило в периода 03.12.2021-06.12.2021 г. събитие за процесния автомобил, а именно природно бедствие – наводнение, каквото се твърди от ищеца. Позовава се на събраните писмени доказателства – справка от НИМХ, от чието съдържание се установява, че количеството валежи в процесния период не се различава от обичайното количество валежи, поради което и не могат да се характеризират като „природно бедствие“ или „наводнение“ съгласно т.91.5 от ОУ. Същевременно, проникването на вода се е осъществило от към шибидаха на автомобила и по-скоро е в резултат от непълното му затваряне, нарушение на уплътнението му или в резултат на запушването на отводнителните канали на колата. Излага, че въпреки тежестта, която носи, ищецът не е доказал наличието на осъществен застрахователен риск, поради което и неправилно е ангажирана отговорността на застрахователя. Сочи се противоречие в мотивите и изводите на съда доколкото от първите е видно, че се обосновава наличието на груба небрежност от страната на ищеца, но съдът не е приел за налична хипотезата на т.16.11. и т.16.14 от ОУ. Последните като част от сключения между страните договор ги обвързват и са налични в конкретния случай, доколкото вредите са се появили поради или във връзка с неправилна експлоатация на МПС. В евентуалност, се излагат доводи за завишеност на определеното обезщетение по размер, както и за неправилно включване на акумулатора като подлежаща на обезщетяване вреда. Последният не е бил описан като увреден при описа от застрахователя, а застрахованият не е възразил срещу него. Същият е включен като увреден от вещото лице, на база предположенията му. Поради изложените доводи моли за отмяна на решението и отхвърляне на предявения иск, ведно с присъждане на разноски. В срока по чл.263 ГПК, насрещната страна депозира писмен отговор, с който моли за потвърждаване на решението, развивайки насрещните си фактически и правни доводи.

В срока по чл.263 ГПК, въззиваемата страна депозира писмен отговор, с който моли за потвърждаване на съдебното решение.

В с.з. по същество, въззивникът, с писмена молба, моли за отмяна на решението и постановяване на друго по същество на спора, с което се отхвърли предявения иск.

В с.з. по същество, въззиваемата страна, чрез представителя си, моли за потвърждаване на съдебното решение.

Настоящият състав на Варненски окръжен съд, като съобрази предметните предели на въззивното производство, очертани в жалбата и отговора, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Жалбата, инициирала настоящото въззивно произнасяне, е подадена в срок, от надлежно легитимирана страна, при наличието на правен интерес от обжалване, поради което е допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно чл.269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. В обхвата на така посочените въззивни предели, ВОС намира обжалваното решение за валидно и допустимо.

По отношение на неправилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно разпореждането на чл.269, ал.1 изр.второ ГПК, въззивният съд е ограничен от посочените в жалбата оплаквания.

Предявеният иск черпи правното си основание в чл.405, ал.1 КЗ, като страните не спорят относно наличие на валидно учредено застрахователно правоотношение между страните въз основа на застраховка „ПЪЛНО КАСКО“ на МПС за лек автомобил марка „Мерцедес“ с ДКН ***** със срок на валидност от 06.05.2021 год. до 05.05.2022 год., наличие на вреди, за които се претендира застрахователно обезщетение, възникнали в резултат от застрахователното събитие и уведомяване на застрахователя за настъпило застрахователно събитие, който образувайки преписка по щета № 211032860 е отказал изплащането на застрахователно обезщетение, позовавайки се на чл.16.14 от Общите условия.

Това основание се поддържа и в хода на исковото производство, като се навеждат и допълнителни основания за отказ - поради наличието на изключен по смисъла на чл.16.11 от Общите условия риск и поради липса на застрахователно събитие „наводнение“ по смисъла на чл.91.5 от тях.

КЗ, в разпоредбата на чл.408, визира основанията, при които застрахователят по имуществена застраховка може да откаже изплащане на застрахователно обезщетение. Общото между тях е, че правото на отказ от изплащане на обезщетение е признато във връзка с неизпълнение на задължения на застрахования, които по силата на закона или по волята на страните са значителни от гледна точка на интереса на застрахователя, защото имат отношение към настъпването на застрахователното събитие

и/или към вредите от него. Конкретните проявни форми на основанията за отказ са предмет на уговаряне в застрахователния договор и в общите условия, в които следва да е установено и дължимото от застрахования поведение - задълженията, чието неизпълнение освобождава застрахователя от отговорност за плащане на обезщетение.

Или, както е обобщено в решение № 86 от 18.07.2014 г. на ВКС по т. д. № 2230/2013 г., II т. о., ТК, за да бъде отказано плащане на застрахователно обезщетение на основание чл.211, т.2 КЗ /отм./ - аналогична на чл.408, ал.1 т.3 КЗ, е необходимо наличието на следните предпоставки: 1/ неизпълнение на задължение по застрахователния договор; 2/ неизпълнението на задължението да е значително с оглед интереса на застрахователя; 3/ да е предвидено в закон или в застрахователния договор; 4/ настъпването на застрахователното събитие да е следствие от неизпълнение на това задължение, т.е. между неизпълнението на задължението по застрахователния договор, което е значително с оглед интереса на застрахователя и настъпването на застрахователното събитие да съществува пряка причинно-следствена връзка.

В конкретния случай, релевираното от ответника твърдение за отказ за изплащане на застрахователното обезщетение, поддържано и пред въззивната инстанция като оплакване срещу постановения първоинстанционен акт, е наличието на хипотезата на чл.16.11 и 16.14 от ОУ към застрахователната полица. Доколкото обаче отказът за плащане на застрахователно обезщетение е предвиден само като правна възможност, а не безусловно, всякога трябва да е налице причинна връзка между неизпълнението на задължението и настъпилото застрахователно събитие, съответно препятстване на доказването на обстоятелствата, при които е настъпило конкретното неизпълнение на договорното задължение. Тази причинна връзка следва да е налице и в случаите, когато неизпълненото задължение, произтича не от закона, а от договора и същата не може да бъде презюмирана по договорен път. Същата следва да се докаже в процеса, съгласно общите правила за доказване по чл.154 ГПК, от застрахователя, което в конкретния случай е сторено.

В конкретиката на казуса, както се посочи, между страните по делото не е налице спор, че в срока на действие на сключения помежду им договор за застраховка процесният автомобил е претърпял вреди в паркирано състояние, както и е безспорно обстоятелството, че към този момент е било налице валидно застрахователно правоотношение между ищеца и ответника. Сключването на процесния договор при изготвените от застрахователя и представени по делото Общи условия не е оспорено от ищеца, поради което следва да се приеме, че същите са станали част от договорното съдържание и са обвързващи за страните.

Релевираните от ответното дружество в първа инстанция възражения и наведените от ищеца във въззивната жалба оплаквания, извеждат като основен спорен въпрос по делото дали обстоятелствата, довели до увреждане

на автомобила, представляват покрит от застрахователя риск, респективно дали отказът за изплащане на застрахователно обезщетение е правомерен и в съгласие с разпоредбата на чл. 408 от КЗ. Защото, както се посочи и по-горе, независимо от спецификата на основанията, застрахователят не може да откаже да изпълни задължението си, ако поведението на застрахования не е рефлектирало неблагоприятно върху проявлението на риска, върху възможността за ограничаване и предотвратяване на вредите или върху техния обем.

Настоящият състав на ВОС споделя формираните от първостепенния съд изводи за наличие на изключен риск. Видно от клаузите на сключения между страните договор, част от които са Общите условия, застраховката не покрива щети, причинени от или в случаите на злоумишлени действия и груба небрежност на застрахования, застрахования, трето ползващо се лице и др. /т.16.11 на раздел III/ и проникване или засмукване на вода, кал и други части в двигателя, както и увреждания по купето на МПС, вследствие на несъобразяване от страна на водача с правилата за техническа експлоатация на МПС и конкретните пътни, метеорологични иили други условия /т.16.14 на раздел III/. При ясно разписани задължения на застрахования, покритите рискове и изключенията от покритието, при наличието на обстоятелства, които водят до приложение на уговорените изключени рискове, застрахователят няма задължение за изплащане на застрахователно обезщетение. Не следва да се преценява и интересът на застрахователят, тъй като именно страните са определили неизпълнението на едно задължение на застрахования като изключен риск.

Меродавен за преценката дали е налице застрахователно събитие или изключен риск на първо място е фактът дали увреждането е причинено от водача на автомобила поради груба небрежност. Съобразно посоченото в ОУ под груба небрежност следва да се разбира съзнателно пренебрегване и неполагане на необходимата за всеки конкретен случай разумна грижа, което завишава риска от причиняване на вредата на превозното средство. Същевременно, в гражданското право няма дефиниция на понятието груба небрежност, но приема се безспорно в практиката и теорията, че същата следва да се съизмерва с тази на добрия стопанин, която законът признава като дължимата грижа. Грубата небрежност следователно би била занижена такава и се свързва с грижите, които не биха положили и най-небрежните при конкретни условия. Когато става въпрос за управление на МПС грубата небрежност е виновно противоправно поведение на застрахования, което е довело до настъпване на увреждането, при съзнанието на водача, че е възможно да увреди застрахованото имущество. Ответното дружество не сочи конкретното противоправно поведение на застрахования, което квалифицира като груба небрежност, но с оглед настъпилите щети и обстоятелствата, при които те са се осъществили, настоящият състав счита, че в конкретния случай това би било паркирането на автомобила с незатворен изцяло или частично шибидах.

Обстоятелствата, при които е настъпило процесното ПТП, съдът намира за безспорно доказани по делото и анализът на същите сочи, че липсва конкретното обективизирано противоправно и недобросъвестно поведение от страна на водача на МПС, довело до настъпване на застрахователно събитие поради груба небрежност от негова страна. Липсата на ангажирани за обратното доказателства е основание да се приеме за недоказан фактическия състав на визирания от ответника изключен застрахователен риск – проявена груба небрежност от водача на лекия автомобил.

Не е налице основание за отказ и поради неправилна експлоатация на ПМС от страна на застрахованото лице. Както е посочено и в ОУ на застрахователя, за да е налице изключен риск по смисъла на т.16.14 от ОУ е необходимо уврежданията да са настъпили вследствие несъобразяване с правилата на техническа експлоатация на МПС и конкретните условия. В хода на производството са проведени две САЕ, които са идентични и последователни в изводите си, че вредите са настъпили вследствие проникване на вода в автомобила поради запушване на предните отводнителните канали на шибидаха на автомобила и превишаване на капацитета на отводняване. И двете вещи лица сочат обаче, че изискване за техническа експлоатация на автомобила е затварянето на шибидаха, но не и профилактиката, респективно почистването на отводнителните канали на автомобила, каквото правило за техническа експлоатация не е налице от производителя, нито е предмет на проверка при периодичен технически преглед на автомобила. Последното е основание да се приеме недоказаност и на този въведен фактически състав за наличието на изключен застрахователен лист.

За недоказано съдът приема и възражението на застрахователя за липсата на покрит риск поради липса на доказано наводнение по смисъла на ОУ. В случая се касае за настъпило събитие в паркирано състояние на превозното средство, като представената справка за количеството паднали валежи за периода, предхождащ щета, установява механизма на нейното настъпване.

Възраженията срещу вида на увредените детайли и размера на щетите, съдът намира също за неоснователни. И двете вещи лица сочат, че именно описанието на застрахователя в опис щетата относно състоянието на акумулатора е основание същите да го преценят като увреден, като по отношение на размера, преценявайки и събраните пред настоящата инстанция писмени доказателства за стойността на преден САМ модул, съдът кредитира изготвеното от вещото лице Василев заключение. Съобразно същото средната пазарна стойност на увредените части възлиза в размер на 3 407.50 лева, до който размер е уважен предявения иск.

Налага се извод за правилност на постановения съдебен акт, който след като не се установи и нарушение на императивна материалноправна разпоредба, за което съгласно ТР №1/2013 г. на ОСГТК въззивният съд следи

дори ако тяхното нарушение не е въведено като основание за обжалване, следва да се потвърди.

С оглед изхода от спора пред настоящата инстанция и направеното искане, въззивникът следва да бъде осъден да заплати на въззиваемата страна сума в размер на 770 лева, съставляваща заплатено адвокатско възнаграждение, като релевираното пред настоящата инстанция възражение за неговата прекомерност, предвид осъществените процесуални действия и проведени съдебни заседания, не се споделя.

Воден от горното, **СЪДЪТ**

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 1443/01.05.2023 год., постановено по гр.д. № 2177/2022 год. на ВРС – 16-ти състав.

ОСЪЖДА „ДЖЕНЕРАЛИ ЗАСТРАХОВАНЕ“ АД, ЕИК 030269049, със седалище гр. София район р-н Оборище, бул.Княз Александър Дондуков 68 **ДА ЗАПЛАТИ** на Н. П. П., ЕГН *****, с адрес: гр*****, сумата от 770 лева, представляваща сторени пред настоящата инстанция разноси, на основание чл. 78, ал.1 от ГПК.

На основание чл.280, ал.2 ГПК, РЕШЕНИЕТО е окончателно и не подлежи на обжалване.

ПРЕПИС от решението да се обяви в регистъра по чл. 235 ал.5 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____